

виховного процесу вищої школи задекларовано у законодавчих і нормативних документах Міністерства освіти і науки України.

Підготовка конкурентоспроможного фахівця повинна базуватися на теоретичних засадах формування управлінських умінь майбутніх фахівців, основу яких склали ідеї філософів античності, сучасних філософів, фахівців з менеджменту, управління персоналом, психологів, педагогів, які визначили найважливіші концепти успішної організаційно-управлінської діяльності: взаємно упорядковане об'єднання індивідів та груп, які діють на основі спільних цілей, інтересів та програм; підбір і поєднання елементів організації, що забезпечує її гармонійне функціонування; планомірне управління системою; визначення функціональних обов'язків кожного члена організації; встановлення відносин повноважень, які пов'язують вищі рівні управління з нижчими і забезпечують можливість розподілу та координації завдань; дотримання організаційної та управлінської культури; прийняття рішень, застосування комунікації, обміну інформацією.

Сутність управлінських умінь майбутніх фахівців є засвоєний суб'єктом спосіб виконання дій, який складається з аналізу організаційно-управлінської ситуації, формулювання цілей та альтернативних способів їх досягнення; вибору оптимального рішення; організації роботи колективу виконавців реалізації прийнятого рішення; контролю та коригування прийнятих рішень; інформаційного забезпечення організаційно-управлінської діяльності; самоорганізації та самоуправління. Сукупність управлінських умінь, необхідних для здійснення організаційно-управлінської діяльності, базується на аналізі організаційно-управлінської ситуації; формулюванні цілей та альтернативних способів їх досягнення; виборі оптимального рішення; організації роботи колективу виконавців під час реалізації прийнятого рішення; контролі та коригуванні прийнятих рішень; інформаційному забезпеченні організаційно-управлінської діяльності; самоорганізації та самокеруванні.

О.М. Гончарова

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИЙ ФАХІВЕЦЬ – ЯК МОТИВАЦІЯ ДО НАВЧАННЯ

Сьогодні професійно-технічна освіта потребує фахівців, здатних забезпечити не просто функціонування професійно-технічних навчальних закладів, а й їх конкурентоспроможність. Особливого значення набуває підготовка висококваліфікованого конкурентоспроможного спеціаліста, готового до здійснення ефективної професійної діяльності. Конкурентоспроможний фахівець – це працівник-професіонал, який уміє досягати кращих результатів, спроможний на ринку праці запропонувати себе

як товар і в якому зацікавлені працедавці. Саме в такому фахівцеві сьогодні є потреба як у системі професійно-технічної освіти, так і у держави. Це можливо лише у тому випадку, коли випускник здатний витримати конкуренцію на ринку праці, досягти успіху в професійній кар'єрі, тобто оволодіти конкурентоспроможністю, що забезпечує кар'єрне зростання (викладач спеціальних дисциплін, майстер виробничого навчання – заступник директора, директор).

В умовах розширення академічних свобод, самостійності, варіативності й альтернативності змінюється стратегія підготовки фахівців: їх необхідно готувати відповідно до потреб діяльності регіону, потреб працедавців, запитів суб'єктів ринкових відносин, подолання суперечності між теорією і реальним життям. Сьогодні людина повинна психологічно готуватися до необхідності швидко опанувати навички й виконувати різні функції, тобто бути універсальним працівником. Ринок праці визначає, що головним стає не кількість знань, що, звичайно, важливо, а здатність вирішувати проблеми, уміти виявляти себе в непередбачених ситуаціях. Отже, для конкурентоспроможності молоді необхідні інструментальні знання, практичні навички й прагматичне мислення.

Сьогодні освіта і ринок праці є взаємопов'язаними, що потребує спрямування освіти на формування особистості, здатної до конкуренції, яка сьогодні є невід'ємним складником суспільного життя.

Конкуренція – це суперництво між виробниками товарів і послуг за ринок збуту, завоювання певного сегмента ринку, це змагання за максимальне збільшення власних переваг у володінні обмеженими благами: конкуренція є рушійною силою розвитку суб'єктів професійної діяльності, супроводжується їхнім взаємним розвитком, зміною їхньої поведінки, діяльності, відносин, установок.

Конкурентоспроможність – це комплексна характеристика конкуруючого суб'єкта, що виявляється в здатності відповідати потребам ринку праці й витримувати конкуренцію, протистояти конкурентам. Конкурентоспроможність може виявлятися тільки в конкуренції.

Конкурентоспроможний фахівець розглядається не лише як «продукт виробництва» навчального закладу, але і як особистість, що володіє певними якостями; береться до уваги не тільки високий рівень результатів його діяльності, але й здатність вистояти й перемогти в конкурентній боротьбі. Конкурентоздатність розкривається через пріоритетні, стрижневі якості особистості: чіткість цілей і ціннісні орієнтації, працьовитість, творче ставлення до справи, здатність до ризику, незалежність, лідерство, прагнення до неперервного саморозвитку, стресостійкість, прагнення до неперервного професійного зростання й високої якості продукту своєї праці.

Отже, конкурентоспроможність особистості – це інтегральна характеристика, яка становить собою сукупність якостей особистості, що визначають її здатність здійснювати певну діяльність ефективніше за інших,

тим самим вигідно відрізняє її від інших учасників конкуренції. А це неможливо без мотивації.

Розвиток мотивації оволодіння професією на основі системи професійно орієнтованих знань – передбачає розвиток інтересу студентів до навчання, зокрема не тільки до певної лекції, семінару тощо, але і до процесу здобуття знань під час створення ситуацій інтересу; мотивацію професійної та навчальної діяльності; прагнення до досягнення успіху; формування ставлення до майбутньої професійної діяльності як особистісної і соціальної цінності, усвідомлення значущості формування особистісних якостей і вмінь, формування потреби в професійному зростанні. А також оволодіння майбутніми фахівцями системою знань про факти, явища, категорії, закономірності, принципи і методи у професійній сфері, способами вирішення нестандартних ситуацій залежно від змінних умов, що стимулюють до пошуково-дослідницької діяльності; збагачення змісту освіти навчальною інформацією, орієнтованою на формування конкурентноздатності фахівця.

Отже, підготовка конкурентоспроможного фахівця є інтегрованим процесом формування у майбутнього фахівця професійних знань, навичок, якостей особистості з метою впровадження їх у своїй професійній діяльності.

С.М. Донець

ОПТИМІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ПОЗААУДИТОРНОГО ЧИТАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ АВТЕНТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ

Вивчення англійської мови невідривно пов'язано з ознайомленням з культурою країни та особливостями побуту і менталітету її громадян. Автентичні тексти репрезентують знання, соціальні цінності і норми, спектр різноманітних вражень, накопичених людьми у процесі практичної та когнітивної діяльності. Ці знання (з галузі науки і техніки, мистецтва та літератури, ідеології та політики, як і знання побутового характеру) необхідні студенту у суспільному житті та його професійному середовищі. Отже, важливе місце в процесі навчання читанню займає підготовка та організація самостійної роботи над аспектом «позааудиторне читання».

Як комунікативне вміння та засіб спілкування читання іноземною мовою є важливим видом мовленнєвої діяльності та найбільш розповсюдженим способом іншомовної комунікації. Раціонально побудована система навчання читання іноземною мовою допомагає розв'язати практичні, загальноосвітні, розвиваючі та виховні завдання. Інформація, яку отримує студент у процесі підготовки позааудиторного читання, розвиває його світогляд, збагачує знання про історію, географію, політико-суспільний устрій, економіку, культуру, літературу країни, мову яку він вивчає. Даний вид роботи розвиває навички самостійної роботи, мовну здогадку, сприяє формуванню особистості студента як культурного